

Minaraad

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 – bus 15
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Zuhai Demir
Vlaams minister van Justitie en
Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme
Koning Albert II-laan 7
1210 Sint-Joost-ten-Node

uw bericht van

2 mei 2021

Datum

20 mei 2021

uw kenmerk

ZE/JVDB

Vragen naar

Kathleen.quick@minaraad.be

ons kenmerk

02/L22/2021/157

Telefoon

02 558 01 40

Mevrouw de minister,

Op 2 mei 2021 ontving de Minaraad de adviesvraag inzake het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 3, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurreservaten wat betreft de toegang voor assistentiehonden. De bepaling en de toegevoegde wijziging luidt als volgt: *"Op de terreinen, vermeld in artikel 12septies, § 1, eerste lid, van het Natuurdecreet ..."* – i.e. Vlaamse reservaten, bossen en private natuurterreinen die werden aangekocht met subsidies van het Vlaamse natuurbehoudsbeleid – *"... moeten honden aan de leiband gehouden worden en mogen honden de openbare wegen en de private wegen niet verlaten, tenzij in de volgende gevallen: [...] 5° bij de opleiding van geattesteerde assistentiehonden door gemachtigde assistentiehondenscholen."*

Algemeen onderstreept de Minaraad het algemeen belang van voldoende natuur op wandelafstand voor alle Vlamingen. De Minaraad waardeert dan ook de inspanningen die hiertoe door u worden genomen. Ook erkent de Minaraad het belang van assistentiehonden voor mensen met een beperking en onderschrijft de Raad dat deze op een kwalitatieve manier dienen te worden opgeleid. De Minaraad meent evenwel dat het voorzien van een algemene uitzondering voor deze assistentiehonden, via artikel 3 van het besluit betreffende de toegankelijkheid van bossen en natuurreservaten, niet wenselijk is om onderstaande vier redenen.

In het voorgelegde dossier wordt er, als eerste, geen kwantitatieve inschatting gegeven van het tekort (hoeveel clubs, hoeveel 'sorties' met honden, hoeveel benodigde terreinen...), maar wordt gesteld: *"Er is een vraag vanuit opleidingscentra voor assistentiehonden om (aspirant) geleidehonden mogelijkheden te geven dagelijks te kunnen loslopen, ook in natuurgebieden. Opleidingscentra pleiten voor zoveel als mogelijk kansen hiertoe, temeer omdat de vrij publieke ruimte dit niet steeds toelaat en de beschikbare hondenweides soms niet geschikt zijn."* De Minaraad stelt zich de vraag of deze opleidingscentra in overleg met het ANB en/of beheerders van natuurterreinen niet kunnen komen tot speciaal daartoe en op maat ingerichte hondenzones, zoals gedefinieerd in artikel 1, 15°, en dit als alternatief voor het besluitmatig verankeren generieke oplossing.

Als tweede, en aansluitend bij het vorige, is er het aspect van het voorzorgsprincipe en de mogelijke schade aan de natuur door loslopende honden. Uit diverse wetenschappelijke artikelen blijkt dat er een betekenisvolle impact kan zijn van loslopende honden (en, overigens, van

recreatie in het algemeen) op de biodiversiteit in een gebied. Met name de verstoring voor broedvogels en voor diverse zoogdieren (bv. reeënjongen) kan aanzienlijk en beslissend negatief zijn. Gelet op de bevindingen in het recente natuurrapport van het INBO, met name dat het niet goed gesteld is met de biodiversiteit in Vlaanderen, is de Minaraad van mening dat het invoeren van een algemene uitzondering geen goed antwoord is op de vraag vanuit de sector. Zeker in speciale beschermingszones zou deze besluitwijziging strijdig kunnen zijn met de vereisten van de Vogelrichtlijn (zeldzame grondbroeders) of kunnen leiden tot schending van artikel 6.2 (verslechteringsverbod) of zelfs artikel 6.3. (passende beoordeling) van de Habitatrichtlijn.

Ook het Agentschap voor Natuur en Bos communiceerde, o.a. naar aanleiding van de verhoogde recreatiedruk door de Corona-crisis, over het belang van het aanlijnen van honden in natuurgebieden (<https://www.natuurenbos.be/hondenaandeleiband>, <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/12/01/loslopende-honden/>) en dit om (1) schade aan de natuur te voorkomen; (2) uit respect voor andere bezoekers en (3) om je eigen hond te beschermen. Als derde argument wijst de Minaraad dan ook op het gegeven dat het verschil tussen een assistentiehond en een gewone hond voor de handhavers op eenvoudige wijze vast te stellen zal zijn bij een controle (*"Geattesteerde assistentiehonden zijn makkelijk te herkennen aan de penning van de Cel Machtiging die aan hun halsband of lijn hangt."*). Een vraag hierbij is evenwel of ook assistentiehonden in opleiding een dergelijke penning zullen dragen. Verder zullen andere hondeneigenaars een dergelijk onderscheid niet altijd (kunnen) maken en zullen ze er derhalve mogelijk toe geneigd zijn om, in navolging van het voorbeeld dat ze zien, ook hun eigen hond te los te laten lopen.

Als vierde argument wijst de Raad op mogelijke interferentie met reeds bestaande toegankelijkheidsregelingen conform artikel 12octies, van het Natuurdecreet. Een kleine steekproef leert dat in dergelijke regelingen vaak is opgenomen dat honden aangeliend moeten worden. De vraag is welke van beide regelingen zou primeren in geval de nu voorgelegde besluitwijziging wordt doorgevoerd.

Afsluitend is de Raad van mening dat in het geval zich een probleem zou voordoen en een assistentiehond zou moeten zorgen voor het halen van de nodige hulp, het in deze uitzonderlijke gevallen voor niemand een probleem kan vormen dat de assistentiehond losloopt. Een dergelijk waarschijnlijk eerder uitzonderlijk voorval noopt niet tot een algemene uitzondering.

Boerenbond onthoudt zich bij dit briefadvies.

Met vriendelijke groeten,

Jan Verheeke, secretaris
In opdracht van
Piet Vanden Abeele, voorzitter